

Andrus Vihermäe

12. I 1954 – 11. XI 2023

Meie hulgast on lahkunud Estonia teatri kauaaegne orkestrant, tšellist Andrus Vihermäe.

Andrus Vihermäe lõpetas 1976. aastal Tallinna Muusikakooli Jaan Reinaste

klassis. Aastatel 1973–1975 töötas Vihermäe Eesti Raadio estraadiorkestris ning 45 aastat (aastatel 1975–2020) Rahvusooperi Estonia orkestris.

Terve elu saatis teda ka suur kirk mere ja purjetamise vastu ning aastaid tegutses Andrus Vihermäe oma muusikukarjääri kõrvalt laevakaptenina, olles merenduse valdkonnas väga nõutud ja armastatud.

Kolleegid ja sõbrad jäävad teda

meenutama kui väga andekat ja mitmekülgset inimest, kelle suur süda, siiras ja soe naeratus, veidi karune huumorimeel ning alati väga abivalmis suhtumine andis kindla teadmise, et elus on kõik raskused ületatavad.

Avaldame kaastunnet kõigile kaastelile ja lähedastele.

Rahvusooper Estonia
Eesti Teatriliit

Ivo Kuusk

8. VIII 1937 – 13. XI 2023

Meie hulgast lahkus legendaarne laulja, Estonia teatri kauaaegne ooperisolist ja laulupedagoog Ivo Kuusk.

Ivo Kuusk lõpetas 1962. aastal Tartu Muusikakooli (Rudolf Jõksi klassis) ja 1967. aastal Tallinna Riikliku Konservatooriumi (Viktor Gurjevi klassis). Aastatel 1973–1974 täiendas Kuusk end Moskvas Gnessinite-nimelises Muusikapedagoogika Instituudi assistentuuris (juhendaja Gennadi Aden).

Ivo Kuusk alustas lauljateed aastatel 1959–1962 Vanemuise ooperikoori ridades ja oli aastatel 1967–1978 sama teatri solist. Aastatel 1962–1963 laulis Ivo Kuusk Eesti Riiklikus Meeskooris ning aastatel 1963–1967 ja 1978–2006 oli ta Rahvusooperi Estonia solist.

Estonia teatri ühe juhtiva esitenorina kandis Ivo Kuusk aastaid enda õlgadel suurt osa teatri mahukast repertuaarist, andes oma pehme ja sametiselt kauni tenorihäälega väga tundliku varjundi kõigile oma osatähtsustele nii ooperites kui ka operettides. Tema säravasse rollinimistusse kuulub üle 60 osatähtsust, sealhulgas Tamino (Mozarti „Võluföö“), Pinkerton (Puccini „Madama Butterfly“), Lenski (Tšaikovski „Jevgeni Onegin“), Alfredo (Verdi „Traviata“), Faust (Gounod' „Faust“), Cavaradossi (Puccini „Tosca“), Don José (Bizet' „Carmen“), Edgardo (Donizetti „Lucia di Lammermoor“), Nemorino (Donizetti „Armujook“), Tom Rakewell (Stravinski „Elupõletaja tähelend“), Vaudémont (Tšaikovski „Jolanthe“), Erik (Wagneri „Lendav hollandlane“), Jonas Kempe (Tubina „Reigi õpetaja“), Rodolfo (Puccini „Boheem“), Don Carlo (Verdi „Don Carlo“), Othello (Verdi „Othello“).

Ivo Kuusk esines ka kammerlauljana nii kodumaal kui ka välisriikides, soleeris vokaalsuurvormides ja tegutses lavastajana.

Pedagoogina töötas Ivo Kuusk nii Heino Elleri Muusikakoolis kui ka Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. Tema õpilaste seast võib esile tuua sellised lauljad nagu Riina Airene, Uku Joller, Vello Jürna, Aare Saal, Lauri Vasar, Ain Anger ja Aile Asszonyi.

Jääme Ivo Kuuske mäletama kui anderikast kolleegi ning avaldame sügavat kaastunnet kõigile tema lähedastele.

Ivo Kuuse ärasaatmine on teisipäeval, 21. novembril kell 11 Tallinna Jaani kirikus.

Rahvusooper Estonia
Kultuuriministeerium
Eesti Teatriliit

Ottilie-Olga Kõiva

6. II 1932 – 9. XI 2023

Viimane tuli tarena, viimane pirdu pihina...

9. novembri hommikul lahkus igavikuteele folklorist Ottilie-Olga Kõiva, teadlane, rahvus- ja rahvakultuuri talletaja ja tutvustaja, laulu-uurija.

Ottilie-Olga Kõiva, tuttavate ringis Olli, sündis 6. II 1932 Järvamaal Anna vallas. Laulu- ja luulelembesest kodust, kus ema pidas päevikut ja vahetas kirju Lilli Suburgiga, viis tee Tartu ülikooli ajaloo-keeleteaduskonda, mille Olli lõpetas 1954. aastal folkloori erialal. Seejärel töötas ta Eesti Rahvaluule Arhiivi, toonase nimega Kirjandusmuuseumi rahvaluule osakonna teadurina, olles aastatel 1966–1977 osakonnajuhataja. Folkloristitööd tegi Olli Kõiva pühendunult ka pärast pensionile jäämist 1993. aastal: ilmusid „Vana kannel X. Paide ja Anna regilaulud“ (2014), „Aeg ärgata. Kaksikümmend kaheksa eesti rahvaluule. Kirja pannud Friedrich Reinhold Kreutzwald Järva- maalt Viisu külast 1828. aastal“ (2014), „Vana kannel XIV. Peetri regilaulud“ (2021).

2022. aastal pälvis Ottilie-Olga Kõiva Eesti Kultuurkapitali elutööpreemia.

Olli Kõiva huvi ja armastus regivärsilise rahvaluule vastu sai alguse ülikoolipõlves, 1952. aastal Kihnu saarel välitööd tehes. Tekkis soe kontakt naislaulukutega, Olli võeti omaks, ka lauldi koos. Olli Kõiva hoiakut iseloomustab hästi ta enda poolt öeldu: „Olen kohanud laulikute seas väga palju erakordselt häid inimesi. Igal juhul on laulikud isiksused, keda kaaslauljad arvestavad. Nad võisid olla päris hariduseta, aga neil oli ju lauluharidus ja loomulik intelligentsus. Tõesti, kui vaadata neid nägusid: Paju Ann, Tälle Madli, Merase Liis, Suigu Mari, Ranna Elli ja Tungimihkli Reet – minu meelest on mõni neist lausa vaimuaristokraadi näoga.“ (KK 2002, nr 2, lk 122). Läbi elu jäid Olli Kõiva uurimisteadeks laulikuisiksused ja nende loomisviisid, lauluteemade seos kohaliku keskkonna ja isikliku elukäiguga, laulud pulmarituaalis ning Kihnu laulukultuur tervikuna. Ilmus rida artikleid (alates 1957. aastast), kandidaadiväitekirja „Regivärsilise rahvaluule traditsioon Kihnu saarel“ (1965) ning akadeemilise regilauluväljande „Vana kannel“ Kihnu köited, koostatud koos Ingrid Rütütliga (I 1997, II 2003). Väitekirja kaitsmisele tulid Kihnu naised laulma ning „Vana kandle“ Kihnu pulmalaulude köites algab üks Paju Anne laul sõnadega: „Ollikene, õekene...“.

Olli Kõiva tegi kõike südamega. Lastele koostas ta rahvaluulivalimikud „Sõnakera“ (1961) ja „Sinikirja linnukene“ (1971), oli Eesti

Raadio saatesarjade „Laula, laula, suukene“ ja „Rahvaloomingu varasalvest“ paljude saadete autor; ajatu on koos Herbert ja Erna Tamperega välja antud heliplaatide antoloogia „Eesti rahvaluule ja pillilugusid“ ning selle juurde kuuluv tekstide ja kommentaaride vihik (1970, nüüdseks ilmunud ka CD-väljaande ja võrguteavikuna).

Olli Kõivat tuleb pidada pärimuse suurokogujaks. Lisaks Kihnule on ta eriti rikkalikult talletanud rahvaluulet oma kodukandist, innustades sellele tööle ka teisi. Ta on organiseerinud mitmeid kogumismatku ka mujale peale oma „Lemmikpiirkondade“, näiteks Võnnu, Nõo, Sangaste, Põlva, Karula, Urvaste, Rõuge, Hargla kihelkonda. Kogumismatkadel käis kaasas inimesi väljastpoolt, sealhulgas näiteks Veljo Tormis, kellega jäid sidemed püsima aastakümneteks, viisikogujad-tudengid konservatooriumist ning inimesi teistest kõrgkoolidest.

Endale omase põhjalikkuse ja vastutulelikkusega juhendas Olli Kõiva arhiivi korrespondente, konsulteeris ja abistas kõiki arhiivi külastanud uurijaid õpilastest ja koduloolastest professoriteni. Ta jagas alati sooja tähelepanu ja toetust kõigile, eriti noortele kolleegidele.

Tänu selle kõige eest!

Tunneme leinas kaasa kõigile Olli lähedastele.

Eesti Kirjandusmuuseum

Jaan Laur

15. III 1946 – 7. XI 2023

7. novembril lahkus igavikuteele Estonia teatri kauaaegne orkestrant, viiuldaja Jaan Laur.

Jaan Laur lõpetas 1965. aastal Tallinna Muusikakeskkooli ja 1973. aastal Tallinna Riikliku Konservatooriumi (Endel Lippuse klassis). Ligi 40 aastakümnet (1972–2009) mängis Jaan Laur Estonia teatri orkestris. Orkestritöö kõrvalt osales ta ka teatri keelpillikvartetis ja Salongimuusika Trios.

Kolleegid Rahvusooperi Estonia orkestrist jäävad meenutama Jaan Lauri kui väga andekat viiuldajat ning eriti on kõigile meelde jäänud tema emotsionaalsed viiulisoolod paljudes operettides. Inimesena oli ta äärmiselt sõbralik, südamlilik ja siiras, samal ajal ka suurepärase huumorimeelega, mis aitas pingelises teatritöös sageli lahendada nii mõnedki keerulisemad olukorrad.

Avaldame kaastunnet kõikidele Jaan Lauri lähedastele, sõpradele ja kolleegidele.

Rahvusooper Estonia
Eesti Teatriliit

Vjatšeslav Semerikov

26. XII 1949 – 31. X 2023

Lahkunud on graafik, akvarellist ja Eesti Kunstnike Liidu liige Vjatšeslav (Slava) Semerikov.

Vjatšeslav Semerikov sündis 26. detsembril 1949 Astrahanis Venemaal. Õppis aastatel 1971–1977 Eesti Riiklikus Kunstiinstituudis graafika erialal, näitustel osalemist alustas 1975. aastal. Lisaks arvukatele isikunäitustele Eestis, Soomes, Venemaal ja Rootsis osales Vjatšeslav Semerikov ühisnäitustel Eestist kuni Jaapanini ning Eesti Kunstnike Liidu aastanäitustel nii joonistuste kui ka akvarellidega.

Tema teosed kuuluvad Eesti Kunstimuuseumi kogusse ning mitmesse galerii- ja erakollektsiooni Venemaal, Rootsis, Soomes, Hollandis, Prantsusmaal, Itaalias, Jaapanis, Kreekas ja Ameerika Ühendriikides. Vjatšeslav Semerikov kuulus ka Eestis tegutsevasse Vene Kunstnike Ühendusse.

Sügav kaastunne sõpradele ja lähedastele!

Eesti Kunstnike Liit
Eesti Kunstiakadeemia
Eesti Kultuuriministeerium